

Helena Tendera-Właszczuk
Uniwersytet Ekonomiczny
w Krakowie

Kraków, 15.04.2013

**Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
dr Krzysztofa Wacha w postępowaniu habilitacyjnym
w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia**

Podstawą recenzji jest dokumentacja otrzymana od Dziekana Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, prof. dr hab. Kazimierza Zielińskiego.

Oceny dorobku w postępowaniu habilitacyjnym dokonano w oparciu o Ustawę z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165).

1. Informacje ogólne

Dr Krzysztof Wach ukończył studia magisterskie na kierunku *Międzynarodowe stosunki gospodarcze i polityczne*, na Wydziale Ekonomii Akademii Ekonomicznej w Krakowie w 2001 roku. W październiku 2001 roku podjął pracę asystenta w Katedrze Przedsiębiorczości i Innowacji macierzystej Uczelni.

Stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu został mu nadany w grudniu 2006 roku na podstawie dysertacji *Wpływ*

otoczenia regionalnego na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w południowej Polsce.

Od lutego 2007 roku jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w macierzystej Uczelni – Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie.

2. Ocena monografii pt. *Europeizacja małych i średnich przedsiębiorstw. Rozwój przez umiędzynarodowienie* (Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, s. 336), wskazanej przez Habilitanta jako najważniejsze osiągnięcie w myśl par.16 ust.2 Ustawy

Autor podejmuje w książce interesujący i rzadko omawiany w literaturze przedmiotu problem. Książka składa się z pięciu rozdziałów, tworzących logiczną strukturę. Trzy początkowe rozdziały pracy mają charakter teoretyczny, natomiast dwa pozostałe – empiryczny.

W rozdziale pierwszym Autor omawia teorie rozwoju przedsiębiorstw i modele rozwoju przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP.

W rozdziale drugim prezentuje formy i metody internacjonalizacji MŚP.

Rozdział trzeci zawiera przegląd definicji i podejść do procesu europeizacji. Autor podejmuje również próbę wzbogacenia teorii i budowy modelu europeizacji MŚP.

W rozdziale czwartym opisano politykę wspierania MŚP przez Unię Europejską oraz przedstawiono jej efekty, badane przez różne podmioty, głównie na zlecenie Komisji Europejskiej.

Rozdział piąty zawiera wyniki analiz własnych Autora w oparciu o przeprowadzone badania ankietowe i wywiady pogłębione.

Recenzowana monografia posiada pewne walory naukowe, do których zaliczyć należy:

- poprawną, logiczną strukturę pracy,
- przegląd literatury przedmiotu, obejmujący liczne pozycje krajowe i zagraniczne, w tym najnowsze publikacje,
- znajomość przedmiotu analizy, pozwalającą na swobodne poruszanie się w omawianym obszarze,
- poprawne zidentyfikowanie kilku problemów naukowych, które nie zostały dotąd rozwiązane,
- poprawne przeprowadzenie badań własnych Autora.

Praca ma również szereg istotnych słabości, do których zaliczam:

- nieadekwatność tytułu pracy, który jest zbyt ogólny i sugeruje, że zarówno część teoretyczna jak i empiryczna pracy wyjaśniać będą problem internacjonalizacji MŚP na rynku Unii Europejskiej, podczas gdy część empiryczna dotyczy jedynie przedsiębiorstw województwa małopolskiego,
- niepoprawne sformułowanie drugiego celu pracy: *„...głównym celem badawczym jest empiryczna weryfikacja wpływu procesów europeizacji makroekonomicznej po akcesji Polski do Unii Europejskiej na poziom europeizacji i rozwój polskich przedsiębiorstw, w tym diagnoza poziomu intensywności oraz identyfikacja metod europeizacji mikroekonomicznej polskich przedsiębiorstw (tj. ich umiędzynarodowienia w obrębie jednolitego rynku europejskiego) przyczyniających się do ich rozwoju”* (s.10),
- nadmierna liczba celów cząstkowych, nieraz sformułowanych w sposób ośmieszający język nauki, a na pewno utrudniający ich zrozumienie: *„konceptualizacja procesu europeizacji makroekonomicznej w perspektywie nauk ekonomicznych w ujęciu kontekstualnym”*,
- nadmierna ilość hipotez badawczych (21) i sposób ich sformułowania,

- problemy terminologiczne, pojawiające się w całej pracy,
- brak precyzji pojęciowej,
- w wielu częściach pracy nieakceptowalny, nieadekwatny, napuszony język pracy, ośmieszający opracowanie naukowe: „ *Wieloznaczność pojęcia europeizacja skłoniła mnie do przyjęcia generycznego definiensu w stosunku do tego definiendum*”, „*transcendentny i immanentny wymiar makroekonomiczny europeizacji*”, „*eklektyczność procesu europeizacji i jego generyczny definiens*”,
- nieprecyzyjny opis doboru próby do badań ankietowych,
- brak podstaw do przyjęcia założenia, że Polska jest krajem homogenicznym, co pozwala przyjąć, iż wyniki badań całej populacji polskich przedsiębiorstw będą takie same jak te dla województwa małopolskiego.

Ponadto znalazłam w pracy kilka błędów, na przykład:

- Na rysunku 2.8 (s. 110) brak drugiego wymiaru, którym jest rozwój powiązań sieciowych,
- Rys. 3.11 (s. 175), błędna interpretacja art. 5 TFUE.

Mimo tych krytycznych uwag sądzę, że monografia spełnia wymogi ustawy.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego

Dorobek naukowy dr Krzysztofa Wacha w latach 2007-2012, po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych (na podstawie informacji zawartych w autoreferacie), obejmuje :

- 4 monografie naukowe, w tym 2 w języku angielskim,
- 34 artykuły w czasopismach naukowych, w tym 20 autorskich, 14 współautorskich, w tym 7 w języku angielskim,

- 9 rozdziałów w monografiach naukowych, w tym 3 w języku angielskim,
- 13 rozdziałów w opracowaniach zwartych, w tym 7 w języku angielskim,
- 2 redakcje monografii w języku angielskim.

Dorobek naukowy dr Krzysztofa Wacha został opublikowany w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych oraz w zeszytach naukowych polskich uczelni ekonomicznych.

Zgodnie z informacją zawartą w autoreferacie Habilitanta, sumaryczny *impact factor* za artykuł z listy JCR wynosi 0,716. Liczba cytowań bez autocytowań wynosi 184, a liczba cytowanych publikacji wynosi 58. Indeks Hirscha wynosi 6.

Ponadto dr Krzysztof Wach brał udział w kilkunastu projektach badawczych i programach międzynarodowych, jest członkiem kolegiów redakcyjnych czasopism.

Dorobek naukowy Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych, dokonany na podstawie autoreferatu, jest wystarczający, aby ubiegać się o status samodzielnego pracownika nauki.

4. Ocena dorobku dydaktycznego

Dr Krzysztof Wach pracuje na stanowisku adiunkta na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Jest lubianym przez studentów dydaktykiem. Prowadzi zajęcia w językach polskim i angielskim na studiach licencjackich, magisterskich i podyplomowych. Jego zajęcia dydaktyczne prowadzone są na dobrym poziomie, co wynika z Jego wiedzy teoretycznej, prowadzonych badań naukowych i doświadczeń w zakresie praktyki gospodarczej. Habilitant opublikował 5 podręczników akademickich. Jest On również promotorem prac licencjackich i magisterskich.

5. Ocena dorobku organizacyjnego

Habilitant wyróżnia się aktywnością organizacyjną. Był On członkiem kilku komitetów organizacyjnych konferencji krajowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowych. Przewodniczył również sesji na konferencji międzynarodowej. Jest autorem 5 ekspertyz.

6. Wniosek końcowy

Po zapoznaniu się z dorobkiem naukowo-badawczym dr Krzysztofa Wacha, ze szczególnym uwzględnieniem monografii pt. *Europeizacja małych i średnich przedsiębiorstw. Rozwój przez umiędzynarodowienie*, jak również z pozostałym dorobkiem - dydaktycznym i organizacyjnym stwierdzam, że dorobek ten jest wystarczający do ubiegania się o status samodzielnego pracownika nauki. Spełnia więc warunki uzyskania stopnia doktora habilitowanego określone w Ustawie o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki. Wnoszę przeto o dopuszczenie wniosku dr Krzysztofa Wacha do dalszego procedowania w procesie habilitacyjnym na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.